

**SZKOLNY
KONKURS WIEDZY
O WIELKIEJ
BRYTANII**

7 KWIETNIA

Piątek, godz. 11.40

Jeśli chcesz wziąć udział w szkolnym konkursie o Wielkiej Brytanii, zgłoś się do swojego nauczyciela języka angielskiego.

Zakres wiedzy – informacje o Wielkiej Brytanii na tablicy.

**Zjednoczone
Królestwo Wielkiej
Brytanii i
Irlandii Północnej**

**The United Kingdom
of Great Britain and
Northern Ireland**

Powierzchnia: 244 100 km²

Długość linii brzegowej: 12 429 km

Najwyższe wzniesienie: Ben Nevis (1344 m)

Najdłuższa rzeka: Tamiza (The Thames) (320 km)

Największe jezioro: Loch Lomond (71,1 km²)

Ludność: 59,5 mln

Stolica: Londyn

Ustrój: monarchia

Języki: angielski (urzędowy), walijski, irlandzki, gaelicki (szkocki)

Waluta: 1 funt szterling oznaczany symbolem £ = 100 pensów

Ważne święta i uroczystości:

Halloween (31.10)

Guy Fawkes' Day (5.11) - dzień 5 listopada

Christmas Eve (24.12) Wigilia Bożego Narodzenia

Christmas Day (25.12) Boże Narodzenie

Boxing Day (26.12) Dzień odwiedzin i prezentów

New Year's Eve - Sylwester

New Year's Day – Nowy Rok

St Valentine's Day (14.02) - Dzień Św. Walentego

Easter - Wielkanoc

Pancake Day (wtorek przed Środą Popielcową)

April Fools' Day - Prima Aprilis (1.04)

Mother's Day – Dzień Matki (26.03)

Notting Hill Carnival (ostatnia niedziela i poniedziałek sierpnia):

Parlament Zjednoczonego Królestwa składa się z dwóch izb:

- **Izby Gmin – House of Commons** - (niższa, właściwy organ ustawodawczy), 651 członków (w tym 17 z Irlandii Północnej), powoływanych w wyborach powszechnych (na zasadzie większościowej), na nie więcej niż 5 lat,
- **Izby Lordów – House of Lords** - (wyższa), o niewielkich uprawnieniach sądowych i ustawodawczych; ok. 1200 członków, w większości dziedziczni przedstawiciele arystokratycznych rodzin, parowie mianowani dożywotnio (401) oraz parowie duchowni (24 biskupów i 2 arcybiskupów Kościoła anglikańskiego);

W skład Zjednoczonego Królestwa wchodzi:

Jednostka	Stolica	Patron (dzień patrona)	Symbol	Flaga
Anglia	London	Św. Jerzy (23 kwietnia)	<u>Róża</u> RED ROSE	
Szkocja	Edynburg	Św. Andrzej (30 listopada)	<u>Oset</u> THISTLE	
Walia	Cardiff	Św. Dawid (1 marca)	<u>Żonkil</u> DAFFODIL	
Irlandia Północna	Belfast	Św. Patryk (17 marca)	<u>Koniczyna</u> SHAMROCK	

Symbole:

➤ Królewski herb

Królewski herb Wielkiej Brytanii noszony jest przez władców oraz posługuje się nim administracja i rząd, umieszczając go m.in. na monetach i publicznych budynkach. W centrum znajdują się emblematy królewskie, oznaczające różne części państwa: trzy lwy Anglii, lew Szkocji, harfa Irlandii. Otacza je napis *Honi soit mal y pense* (fr. 'niech się wstydzi ten kto widzi w tym coś złego'). Emblematy podtrzymuje lew Anglii i jednorożec Szkocji. Poniżej motto: *Dieu et mon droit* (fr. 'Bóg i moje prawo'). Dodawane do herbu rośliny symbolizują Wielką Brytanię: Anglię - róża, Szkocję - oset, Irlandię Północną - koniczyna.

➤ **Hymn państwowy**

„**God Save the Queen**” (**Boże chroń Królową**) to angielska pieśń patriotyczna nieznanego autorstwa. Jest narodowym hymnem Wielkiej Brytanii i jej kolonii. W okresie kiedy monarchą brytyjskim jest król pieśń ta jest wykonywana jako *God Save the King* (jak było pierwotnie).

552 *A Song for two Voices. As sung at both Playhouses.*

God save great GEORGE our King, Long live our noble King.
God save the King, Send him vic-tor-ies, Happy and glo-ri-ous,
Long to reign o-ver us, God save the King.
Long to reign o-ver us, God save the King.

O Lord our God with, Thy choicest gifts in store,
Beside the ocean, And make them full;
Command their powers, Long may he reign;
Fulfill their desires, May he defend our laws,
O'er him our hopes we fix, And ever give us grace,
O save us all, To his great honour and praise,
God save the King.

➤ **Flaga narodowa**

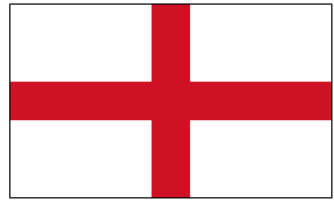
Flaga narodowa Wielkiej Brytanii nosi nazwę **Union Jack**.

Flaga brytyjska do pewnego stopnia odzwierciedla historię kraju.

Union Jack składa się z trzech krzyży trzech świętych patronów:

- czerwony na białym tle to krzyż **św. Jerzego** - patrona **Anglii** (czczonego 23 kwietnia)

- biały przekątny krzyż na niebieskim tle to krzyż **św. Andrzeja** - patrona **Szkocji** (czczony 30 listopada)
- czerwony przekątny krzyż na białym tle to krzyż **św. Patryka** - patrona **Irlandii** (czczony 17 marca)

England

+

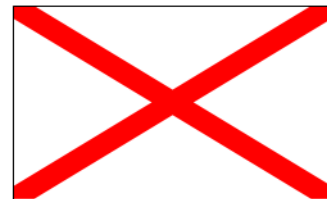

Scotland

**Original Union Flag
(1606)**

+

Ireland

**Current Union Flag
(1801)**

LONDON

Londyn położony nad Tamizą, jest jednym z dwu największych miast Europy, jest także jednym z większych miast świata zarówno w skali samego miasta jak i aglomeracji. Liczba mieszkańców Londynu wynosi około 7,1 miliona na obszarze 1607 km²;

Co warto zobaczyć w Londynie:

- **Buckingham Palace**

Przed pałacem turyści mogą obejrzeć słynną na całym świecie **ceremonię zmiany warty**. Obecnie pałac ten jest zamieszkały przez królową Elżbietę II. Jej obecność sygnalizuje **wciągnięty na maszt sztandar**.

- **The Houses of Parliament** – The Palace of Westminster jest siedzibą parlamentu, który składa się z dwóch izb: niższej - House of Commons (**Izba Gmin**) i wyższej - House of Lords (**Izba Lordów**).

- **Big Ben** jest to nazwa ważącego 14 ton dzwonu umieszczonego na szczycie 106 metrowej wieży. Uważany jest on za symbol Wielkiej Brytanii.

- **Tower of London** - czasem nazywana Londyńska Tower czyli Pałac i Twierdza Jej Królewskiej Mości jest budowlą obronną i pałacową monarchów Anglii.

Legenda głosi, że, kiedy z Tower znikną kruki upadnie brytyjskie królestwo.

- Most zwodzony **Tower Bridge** (1894 r.) - przeprowadzony przez rzekę Tamizę, w pobliżu Tower of London, od której bierze swą nazwę.

• **London Eye** - jest jednym z wielu londyńskich przedsięwzięć mających na celu uczczenie koniec XX wieku - Millenium. Pomysł na zbudowanie największego na świecie koła widokowego powstał w roku 1994, a autorami projektu są: David Marks i Julia Barfield. Wielka konstrukcja przypominająca koło rowerowe (200 razy większa od zwykłego koła rowerowego) daje możliwość oglądania panoramy Londynu o promieniu 48 km. Na olbrzymim kole British Airways London Eye umieszczone są **32 kapsuły**, z których każda może pomieścić **25 osób**. Jednocześnie nad ziemią może znajdować się 800 osób! Prędkość z jaką poruszają się turyści wynosi 0,8 km/h, a pełny czas trwania podróży wynosi około **30 minut**.

•**Madami Tussauds** - Muzeum Figur Woskowych (**WAX MUSEUM**)- położone jest w pobliżu stacji metra Baker Street. Jest to jedna z najpopularniejszych atrakcji turystycznych oferowanych przez Londyn. Madame Tussaud przybyła po raz pierwszy do stolicy Wielkiej Brytanii w 1802 roku, przywożąc ze sobą wyrzeźbione głowy straconych francuskich arystokratów. Od tego czasu jej **woskowe modele** przyciągają tłumy turystów z całego świata.

•**Trafalgar Square** – **Plac Trafalgar** - jest uznawany za serce centralnego Londynu. Plac ten powstał w XIX wieku na miejscu dawnych stajni królewskich. Na Trafalgar Square znajduje się piękna **kolumna Nelsona**, **fontanna** oraz **dwa pomniki**.

- **10 Downing Street** - Przy Downing Street 10 znajduje się rezydencja **premiera (THE PRIME MINISTER)** Wielkiej Brytanii. Pod numerem 11 mieszka kanclerz skarbu, a pod 12. minister pełniący funkcję rzecznika dyscyplinarnego rządzącej frakcji w parlamencie. Na tej ulicy znajduje się również Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Gospodarki Mieszkaniowej i Samorządów Lokalnych oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

- **Westminster Abbey** czyli **Opactwo Westminsterskie** - dwuwieżowa katedra późnogotycka w formie trójnawowej bazyliki z grobami władców, od XIV w. również miejsce spoczynku wybitnych mężów stanu oraz poetów i prozaików w tzw. Narożniku Poetów.

- **Museum of Natural History** - Muzeum Historii Naturalnej W Muzeum Historii Naturalnej zobaczyć można stałą wystawę dinozaurów oraz kolekcję największych, najrzadszych i najbardziej niezwykłych zwierząt z całego świata.

- **Science Museum** – Muzeum Nauki - W muzeum nauki znajdziemy ponad 300 000 eksponatów - od najmniejszych układów elektronicznych do naturalnej wielkości samolotów. Aby dokładnie zwiedzić wszystkie 7 pięter muzeum potrzebny jest cały dzień. Jak w większości londyńskich muzeów, tak i w tym wstęp jest bezpłatny.

Inne ciekawe miejsca:

• **Stonehenge**- Jedna z największych budowli megalitycznych na północy Anglii, wzniesiona ok. 1800-1400 p.n.e. Centrum megalitu stanowi kamienny ołtarz ustawiony wewnątrz podkowiastej konstrukcji 5 trylitów, złożonej z bloków o długości 9 m i wadze ok. 50 t oraz 19 mniejszych głazów. Otacza ją krąg 50 kamieni, obwiedziony zewnętrznym kręgiem skonstruowanym z 30 potężnych głazów o wysokości ok. 4 m, nakrytych poprzecznymi blokami. Całość otacza rów i wał ziemny o średnicy ok. 115 m, z którym łączy się aleja usytuowana na osi wschodu słońca w okresie letniego zrównania dnia z nocą. Można przypuszczać, że Stonehenge został wzniesiony jako miejsce kultu Nieba (Słońca i Księżycy).

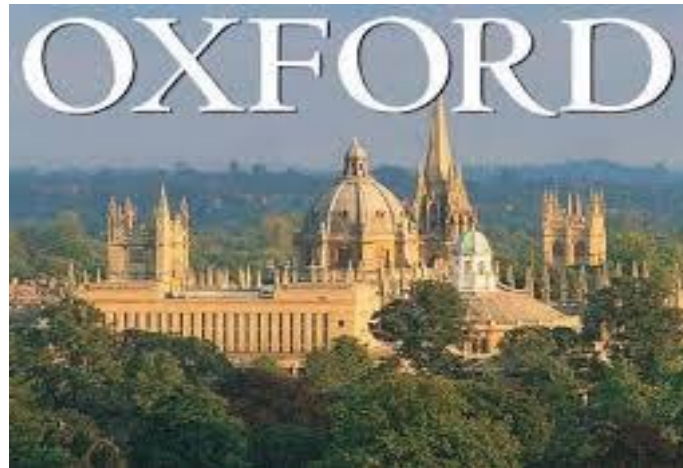
- **Windsor Castle** –

Zamek królewski w Windsorze. Rezydencja królów angielskich, założona w XI w. przez Wilhelma I Zdobywcę, następnie rozbudowywana przez kolejnych władców. M.in. Edward III wznosił tu w XIV w. Round Tower, a Edward IV w XV w. rozpoczął budowę późnogotyckiej kaplicy Św. Jerzego, gdzie nadaje się *Order Podwiązki*. W podziemiach znajdują się groby królewskie. Windsor mieści cenne zbiory malarstwa, rysunku i wyrobów rzemiosła

- **Oxford**

Oxford – miasto w południowej Anglii nad rzeką Tamizą, stolica hrabstwa Oxfordshire. Znane jest przede wszystkim jako siedziba Uniwersytetu Oksfordzkiego (*University of Oxford*), najstarszego anglojęzycznego uniwersytetu świata. Oxford od XIX w. nazywany jest "miastem malowniczych wież" (ang. *city of dreaming spires*).

- **Cambridge**

Cambridge (wym. ['kʰeɪmbɹɪdʒ]) – miasto w Wielkiej Brytanii (południowa Anglia), stolica hrabstwa Cambridgeshire, położone nad rzeką Cam, około 80 km (50 mil) na północny wschód od Londynu.

Cambridge jest siedzibą drugiego po Oksfordzie najstarszego uniwersytetu w Anglii, który został założony w 1209.

- **Edinburgh**

Edinburgh – od 1437 stolica **Szkocji** i siedziba szkockiego parlamentu. Od 1583 miasto uniwersyteckie, obecnie znajdują się tu 4 uniwersytety. W 2011 roku Edynburg liczył 477 940 mieszkańców^[1], co czyni go siódmym co do wielkości miastem w Wielkiej Brytanii i drugim (po Glasgow) miastem Szkocji. W przeszłości nazywany również "Starym Kopciuchem" (sc. *Auld Reekie*). Miasto słynie z licznych dorocznych imprez i festiwali, z których najśłynniejszymi są Edinburgh International Festival, Fringe (festiwale teatralne) oraz Military Tattoo (występy orkiestr wojskowych), odbywające się w sierpniu.

CIEKAWOSTKI

• **Henryk VIII**: król Anglii od 1509r. do końca życia, słynny z powodu swoich sześciu żon oraz jako monarcha o najbardziej, spośród angielskich władców, nieskrępowanej władzy. Podczas jego panowania nastąpił rozłam z Kościołem rzymskokatolickim oraz późniejsze ustanowienie niezależnego Kościoła anglikańskiego.

• **Anglicy są inni...** Oczywiście żadna rzecz nie może być podobna do tych przyjętych w Europie za standard. W gniazdkach płynie prąd o napięciu 240 V. Oczywiście można używać przedmioty elektryczne przywiezione z Polski. Jednak nasza wtyczka nie będzie pasować do gniazdek w Anglii, należy zaopatrzyć się w specjalny adaptor, dostępny np. w sklepach wolnoślowych na promie czy lotnisku, który umożliwi podłączenie przedmiotów przywiezionych z naszego kraju. Ta sama sytuacja odnosi się do rzeczy zakupionych w Wielkiej Brytanii, a które będą używane w Polsce.

• **Dlaczego Anglicy jeżdżą pod prąd?** Ponieważ na terenie Wielkiej Brytanii obowiązuje **lewostronny ruch uliczny**. Ważne są również zasady ruchu obowiązującego pieszych. Przejścia dla pieszych są inaczej sygnalizowane jak w Polsce. Nie ma czerwonego i zielonego światła. Jeśli zbliżacie się do przejścia dla pieszych i widzicie migające żółte światło jest to znak, że masz pierwszeństwo i nadjeżdżający samochód musi się zatrzymać przed przejściem.

•**Czas...** W momencie przekraczania granicy zmuszeni jesteśmy do przesunięcia naszych zegarków o **jedną godzinę do tyłu**.

•**Inch - Stopa - Mila** czyli **Jednostki miar**, które są chyba jednym z największych problemów.

Jednostka obowiązująca w UK	Jednostka obowiązująca w Polsce.
1 cal (inch)	2,54 cm
1 stopa (foot)	0,31 metra
1 mila (mile)	1,61 km
1 uncja (oz)	28 gramów
1 funt (pound)	0,45 kg
1 yard	0,91 metra
1 pinta	0,57 litra
1 stone	6,35 kg

• **Walia** - W Walii nazwy miejscowości podawane są w dwóch językach : angielskim i walijskim. Dzieci w szkołach uczą się, obok języka angielskiego, również języka walijskiego. Dane z 1993r. informują, że około 22% ludności Walii potrafi porozumiewać się po walijsku.

Słowa walijskie należą do bardzo długich i charakteryzują się licznymi zbitkami spółgłoskowymi i samogłoskowymi.

Oto **najdłuższa na świecie nazwa stacji kolejowej**, znajdującej się w Walii:

LLANFAIRPWLLGWYNGYLLGOGERYCHWYRNDROBWYLLLLANTISILIOGOGOGOCH, Anglesey

- **Kilt** – tradycyjny szkocki strój, spódnica w kratkę, noszony przy specjalnych okazjach przez mężczyzn.
- **Doubledecker bus** – czerwony piętrowy autobus.
- **Cabs/Taxis** – taksówki w Londynie są koloru czarnego.
- **A cabbie** – taksówkarz
- **The Underground = The Tube** – metro w Londynie
- **Porridge** – typowy posiłek na śniadanie składający się z płatków owsianych na mleku lub wodzie.